

ESG rating – zašto je važan?

Adriana Grzunov, Hrvatska
gospodarska komora

1.12.2023.

Održivost – zašto nam je važna?

Jedan planet, ograničeni resursi i klimatske promjene.

Problem

- # Planet na rubu zbog neodrživog i neograničenog rasta
- # Klimatske promjene sve izraženije uz disruptivne efekte na gospodarstvo
- # Razvoj je poistovjećen s rastom
- # Resursi su ograničeni – voda, zrak, energija, hrana
- # Profit ostvaruju kompanije koje zagađuju, a posljedice trpe svi

Rješenje

- # Balansiranje profita i održivosti na kratki i dugi rok
- # Novi ekonomski procesi, razvoj inovacija, promjena mindseta
- # Net Zero & Net Positive su nova misija održivog rasta i razvoja

Održiva misija: zadovoljiti potrebe današnjice bez ugrožavanja sposobnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe.

Strateški okvir za održivost

Glavne okosnice razvojne agende primjenjive su za sve zemlje.

UN-ov Program održivog razvoja do 2030.

17 ciljeva održivog razvoja
(Sustainable Development Goals – SDGs)

169 međusobno povezanih pod-ciljeva

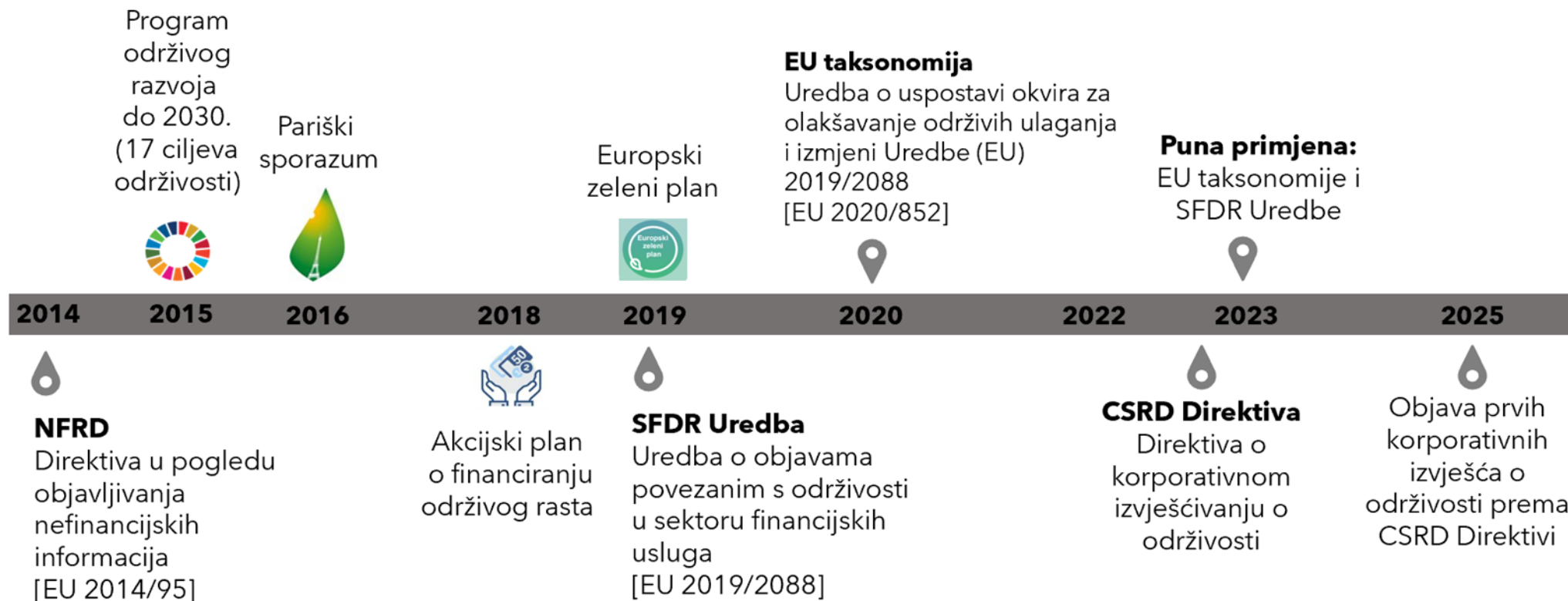

Europski zeleni plan

Moderno, resursno učinkovito i konkurentno gospodarstvo EU bez neto emisija stakleničkih plinova do 2050.

EU put prema održivosti

Svrha strateških smjernica je osigurati pravednu i uključivu tranziciju.

Direktiva CSRD

Primjena CSRD Direktive odvijat će se kroz četiri faze do 2028.

Veliki poduzetnici koji su subjekti od javnog interesa i na datum bilance **prelaze kriterij prosječnog broja od 500 radnika** tijekom prethodne poslovne godine

Subjekti od javnog interesa koji su matično društvo velike grupe i na konsolidiranoj razini na datum bilance **prelaze kriterij od 500 radnika** tijekom prethodne poslovne godine

Mali i srednji poduzetnici čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište, a koji **ne prelaze** granične vrijednosti za najmanje 2 od sljedeća 3 uvjeta:

- ukupna aktiva: **20 mil. EUR**;
- ukupni prihod: **40 mil. EUR**;
- **prosječan broj radnika** tijekom prethodne godine: **250**

(mikro poduzetnici isključeni)

izvješće za poslovnu godinu **koja počinje 1.1.2025.**

izvješće za poslovnu godinu **koja počinje 1.1.2024.**

izvješće za poslovnu godinu **koja počinje 1.1.2026.**

Svi ostali veliki poduzetnici i sva ostala matična društva velikih grupa koji zadovoljavaju **najmanje 2 od sljedeća 3 uvjeta**:

- ukupna aktiva > **20 mil. EUR**;
- ukupni prihod > **40 mil. EUR**;
- **prosječan broj radnika** tijekom prethodne godine > **250**

1. siječnja 2028. ili nakon toga datuma - za poduzetnike **iz trećih država** prema utvrđenim kriterijima (izvješćivanje u 2029. o podacima za 2028.)

Održivost – novosti u izvještavanju

Zakonodavni okvir izvještavanja o održivosti i EU Taksonomiji se kontinuirani nadopunjava uz ostale mehanizme za promjenu.

Mehanizmi za promjenu ponašanja

Obveze izvještavanja

Financijske institucije i održivo financiranje

Kaskadno спуштанje obveza kroz dobavljački lanac

Zahtjevi ostalih dionika, kupci/klijenti, zaposlenici

ESG objave postaju **obvezni** dio izvješća posloводства

Izvještaji moraju biti sastavljeni **u skladu s EU Standardima** za izvještavanje o održivosti

Moraju biti **digitalno taggirani**

Moraju biti **revidirani** (engl. limited assurance) od strane revizora ili nezavisnog pružatelja usluga provjere (nakon implementacije CSRD-a)

Sadržavaju **detaljan prikaz izračuna prihoda**, kapitalnih i operativnih troškova za taksonomski prihvatljive i neprihvatljive djelatnosti, te provedbu kriterija DNSH (ne čini značajnu štetu) i minimalne zaštitne mjere

HGK i održivost – teme i projekti

HGK je pokrenula niz inicijativa, programa i alata za odgovorno i održivo upravljanje kao podršku hrvatskim tvrtkama za održivost.

Specijalizirane radionice iz područja nefinancijskog izvještavanja, održivih financija i transformacijskog vodstva

800 sudionika na 14 radionica od listopada 2022.

Konferencija koja je centralno događanje za pitanja o održivosti među ključnim dionicima

Svake godine okupi više od 300 sudionika

Konferencija usmjerena prema dekarbonizaciji industrije i primjeni inovativnih poslovnih modela u skladu s *Net-Zero Industry Actom* Europske komisije kao ključnom dijelu Europskog zelenog plana

Najnoviji oblik podrške hrvatskom poslovnom sektoru u razumijevanju održivosti i razvoju sveobuhvatnih planova održivosti na razini pojedinih tvrtki

ESG rating – zašto je važan?

Što je ESG rating?

- **Ocjena** koja se dodjeljuje organizaciji temeljem njenog pristupa okolišu, društvu i usvojenim praksama upravljanja ("Environmental, Social, Governance")
- **Važan alat za mjerenje** održivosti, etičnosti i društveno odgovornog poslovanja tvrtke te prepoznavanje rizika i prilika vezanih uz (ne)održivo, odnosno (ne)odgovorno poslovanje

Zašto je ESG rating važan?

- **Poticaji za popularizaciju kroz regulatorne pomake ka održivosti:** Europski zeleni plan, ambiciozni plan klimatske neutralnosti EU do 2050, usvojen 2019. te pripadajući regulatorni okviri i Akcijski plan EU-a za kružno gospodarstvo
- **Pregled ESG čimbenika** je kvalitetna dopuna na poslovanje ili investiciju, nije potpuno odvojen od tradicionalnih metoda
- **ESG analiza** omogućuje prepoznavanje koraka koji će dovesti do dugoročne održivosti, bolje konkurentnosti i veće otpornosti
- **Trend ESG standardizacije u svijetu:** financijske institucije i konzultantske kuće pokreću svoje ESG ratinge (cca. 150 u svijetu) za interne svrhe kako bi procijenile kreditne i ostale rizike i prilike

ESG rating – prednosti za tvrtke

- **Upravljanje novim kategorijama rizika:**
okolišni, društveni i upravljački
- **Poslovne prilike i zadržavanje talenata:**
korištenje bespovratnih sredstava, povoljnijeg financiranja, povezivanje s drugim tvrtkama, fokus na kupce i zaposlenike
- **Operativno poslovanje:**
optimizacija poslovanja i razvoj konkurentnosti
- **Privlačenje investitora:**
praćenje napretka i usporedba s konkurencijom

POMAŽE TVRTKAMA ODREDITI SVOJU POZICIJU NA PUTU TRANZICIJE, DAJE UVID U IZLOŽENOST RIZICIMA I SMJERNICE ZA POBOLJŠANJE IZVEDBE U ESG-U.

ESG rating – uloga odnosa s javnošću

- Reputacijski faktor – stvaranje snažne društvene vrijednosti kroz promociju održivih i etičkih poslovnih praksi kroz objektivno i sustavno mjerenje
- Izgradnja povjerenja kod potrošača, investitora i drugih ključnih dionika
- Pokazatelj kako tvrtka upravlja rizicima i prilikama povezanim s održivošću – utjecaj na dugoročnu vrijednost tvrtke
- ESG kriteriji – dokaz proaktivnog pristupa tvrtke prema društvenoj odgovornosti
- Izgradnja povjerenja i transparentnosti i podrška dugoročnoj poslovnoj strategiji

ESG rating HGK

HGK je razvila prvi hrvatski ESG rating s ciljem stvaranja poticajnog okruženja za praćenje i razvoj održivih praksi, standarda i suradnje – nova usluga HGK

- Transparentna i dosljedna **metodologija** ESG procjene tvrtki
- HGK je proveo analizu ESG ratinga prikupljanjem podataka o tvrtkama temeljem upitnika i javno dostupnih relevantnih podataka.
- **ESG Upitnik** uključuje sve ključne aspekte **ESG faktora** koji su važni za ocjenu tvrtki
- Fokus je na podacima koje zahtijevaju financijske institucije i regulatori
- Procjena ESG procesa za praćenje i poboljšanje održivog poslovanja
- Individualno izvješće s rezultatima ESG ratinga i prijedlozi za poboljšanje rezultata
- Prvi krug ocjenjivanja tvrtki:

17. srpnja do 8. rujna
2023. godine

400 obrađenih
upitnika

ESG RATING UPITNIK

PITANJE	UNOS	NADLEŽNA OSoba ILI DJELATNIK
Naziv tvrtke	 Alfanički unos znamenki. Navesti pravni naziv iz Sudskog registra .	Odgovorna osoba za dostavu Upitnika
OIB tvrtke	 Numerički unos znamenki	Odgovorna osoba za dostavu Upitnika
Klasifikacija NACE tvrtke	 Unos 4 numeričke znamenke (bez točke) djelatnosti prema Odluci o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007 - NKD 2007 . Alat za pretragu NACE kodova: https://nacev2.com/hr	Odgovorna osoba za dostavu Upitnika
Sektor u kojem vaša tvrtka ostvaruje najveći udio prihoda Ukoliko tvrtka ostvaruje značajne prihode (npr. više od 30%) u više sektora moguće je odabrati 2 ili više ponuđenih opcija. Osim registriranih djelatnosti prema NACE2 klasifikaciji, potrebno je upisati ostale djelatnosti koje se odvijaju unutar vaše tvrtke (npr. energetika, kemijska industrija i industrija gume i plastike, turizam, građevinarstvo, promet, metaloprerađivačka i elektroindustrija, trgovina, proizvodnja hrane i ostale)	☐ Promet ☐ ICT ☐ Turizam i ugostiteljstvo ☐ Građevinska industrija ☐ Kritična infrastruktura (telekomi, željeznice, ceste) ☐ Prehrambena industrija ☐ Banke i leasing društva ☐ Ostale financijske institucije (osiguranje, društva za upravljanje investicijskim i mirovinskim fondovima, tržište kapitala) ☐ Energetika ☐ Prerađivačka industrija (sukladno području C NKD-a) ☐ Komunalno gospodarstvo ☐ Ostalo	Odgovorna osoba za dostavu Upitnika

PITANJE

UNOS

NADLEŽNA OJ ILI DJELATNIK

4

Mjerite li emisije stakleničkih plinova i objavljujete li podatke o emisijama?

☐ DA ☐ NE

Odgovorna osoba ili OJ za
okolišna pitanja

Staklenički plinovi su plinovi koji uzrokuju efekt staklenika u atmosferi. Zajednička značajka svih stakleničkih plinova (ugljičkov dioksid, metan, dušikov monoksid...) je da otežavaju izlazak dugovalnog toplinskog zračenja iz atmosfere planeta te uzrokuju podizanje temperature atmosfere. Emisija stakleničkih plinova je količina ugljičnog dioksida i drugih stakleničkih plinova ispuštenih u atmosferu kao rezultat aktivnosti tvrtke. Emisije stakleničkih plinova (GHG) kategorizirane su u tri "opsega":

Emisije opsega 1 su izravne emisije iz izvora koji su u vlasništvu ili pod kontrolom tvrtke (npr. emisije iz industrijskih procesa kao što su proizvodnja cementa ili metala, emisije iz voznog parka koje kao pogonsko gorivo koriste fosilna goriva).

Emisije opsega 2 su neizravne emisije iz proizvodnje kupljene električne energije, pare, grijanja i hlađenja koje koristi tvrtka. Ove emisije su uzrokovane proizvodnjom energije koju troši tvrtka, ali se stvara na izvoru izvan izravne kontrole tvrtke (npr. emisije iz električne energije kupljene od opskrblivača).

Emisije opsega 3 sve su druge neizravne emisije koje se javljaju u lancu vrijednosti tvrtke, ali nisu uključene u opseg 1 ili 2. Te su emisije rezultat aktivnosti koje su dio poslovanja tvrtke, ali se događaju izvan tvrtke (npr. emisija dobavljača).

Emisije stakleničkih plinova mogu biti iskazane kao CO₂ (eq) tj. da se razni staklenički plinovi svode na CO₂ množenjem sa stakleničkim potencijalom GWP ili se izvještava samo o CO₂. Kemijska industrija, energetika i neke druge djelatnosti imaju i druge stakleničke plinove osim CO₂ koji se svode na CO₂ (eq).

Ukoliko 4. DA, označite na koji način prikazujete emisije stakleničkih plinova te koji je njihov izračun?

- ☐ Emisije u sklopu Opsega 1 iznose: t CO₂ eq
- ☐ Emisije u sklopu Opsega 2 iznose: t CO₂ eq
- ☐ Emisije u sklopu Opsega 3 iznose: t CO₂ eq
- ☐ Emisije agregirano (Opseg 1, 2 i 3) iznose: t CO₂ eq

Odgovorna osoba ili OJ za
okolišna pitanja

Prikazujete li emisije stakleničkih plinova zasebno kao direktne emisije u Opsegu 1 (Scope 1) koje dolaze od vlastite potrošnje energenata, kao indirektno emisije koje potječu od potrošnje energije kupljene od opskrbljivača u Opsegu 2 (Scope 2) te kao ostale indirektno emisije koje potječu iz dobavljačkog lanca u Opsegu 3 (Scope 3) ili ih prikazujete agregirano bez odvajanja prema Opsegu 1, 2 i 3.

Emisije opsega 1 su izravne emisije iz izvora koji su u vlasništvu ili pod kontrolom tvrtke. Te su emisije rezultat aktivnosti koje su izravno pod kontrolom tvrtke i događaju se na licu mjesta.

Primjeri emisija opsega 1 uključuju:

- Emisije nastale izgaranjem fosilnih goriva, kao što su ugljen, nafta i prirodni plin, u kotlovima, vozilima i opremi.
- Emisije iz industrijskih procesa kao što su proizvodnja cementa ili metala
- Emisije od odlaganja i obrade otpada, kao što su odlagališta i spaljivanje otpada.
- Emisije iz prijevoza na licu mjesta, kao što su vozila i oprema koja se koristi u rudarstvu ili građevinarstvu.

Emisije opsega 2 su neizravne emisije iz proizvodnje kupljene električne energije, pare, grijanja i hlađenja koje koristi tvrtka. Ove emisije su uzrokovane proizvodnjom energije koju troši tvrtka, ali se stvara na izvoru izvan izravne kontrole tvrtke.

Primjeri emisija opsega 2 uključuju:

- emisije iz električne energije kupljene iz mreže
- emisije od pare, topline ili hlađenja kupljene od sustava daljinske energije
- emisije iz električne energije proizvedene na licu mjesta putem obnovljivih izvora, kao što je solarna energija ili energija vjetra, ne smatraju se emisijama opsega 2.
- Izračun emisija opsega 2 temelji se na lokacijskoj ili tržišnoj metodi. Lokacijska metoda izračunava emisije na temelju prosječnog intenziteta emisija mreže u regiji u kojoj se nalazi tvrtka, dok tržišna metoda izračunava emisije na temelju specifičnog izvora energije koju je tvrtka kupila.

Emisije iz opsega 3 nastaju iz izvora u vlasništvu ili pod kontrolom drugih subjekata.

Primjeri emisija Opsega 3 uključuju:

Neizravne ulazne emisije:

- kupovina robe ili usluga
- kapitalna dobra
- emisije vezane uz goriva i energiju (nije uključeno u opsege 1 i 2)
- ulazni prijevoz i distribucija
- proizvedeni otpad
- poslovna putovanja
- dnevna putovanja zaposlenika na posao
- unajmljena imovina
- ostale neizravne ulazne emisije

Neizravne izlazne emisije:

- izlazni prijevoz robe i distribucija
- obrada prodanih proizvoda
- upotreba prodanih proizvoda
- kraj životnog ciklusa prodanih proizvoda
- iznajmljena imovina
- franšize
- investicije
- ostale neizravne izlazne emisije

Emisije stakleničkih plinova koji nisu CO₂ svode se pomoću konverzijskih faktora na t CO₂. Link sa korisnim alatima za izračun: <https://ghgprotocol.org>

Dodjela nagrada ESG ratinga

- Nagrade dodijeljene na konferenciji Podržimo održivo 2023. u Laubi
- Šest kategorija:
 - najbolja održiva mala tvrtka
 - najbolja održiva srednja tvrtka,
 - najbolja održiva velika tvrtka,
 - najbolja održiva javna tvrtka,
 - najbolja održiva financijska institucija i
 - najbolji primjer održivog poslovnog modela.

3

filCRO dobitnik nagrade gospodarske komore za najbolje u kategoriji srednjeg p

javnu tvrtku

Nagrade ESG ratinga HGK dodjeljuje po prvi put, a Fina se u kategoriji javnih tvrtki istaknula svojim ciljevima održivog razvoja vezanim uz integraciju održivosti u svim aspektima poslovanja

najbolji primjer održivog poslovnog modela

20.09.2023 Kategorije: Događanja Priznanja Projekti

U sklopu tradicionalne konferencije Hrvatske gospodarske komore (HGK) „Podržimo održivo“ po prvi put dodijeljene su nagrade ESG rating u šest kategorija: najbolja mala, srednja, velika, javna tvrtka, financijska institucija te nagrada za primjer održivog poslovnog modela. U kategoriji ESG ratinga za najbolji primjer održivog poslovnog modela nagradu je dobio Ericsson Nikola Tesla.

ESG rating je ocjena koja se dodjeljuje organizaciji temeljem njezinog pristupa okolišu (Environment), društvu (Social) te usvojenim praksama upravljanja (Governance). Ovaj model ocjenjivanja koji je razvio HGK, uspostavljen je kako bi se domaće kompanije motiviralo na daljnji razvoj održivih praksi u skladu sa ambicioznim Europskim zelenim planom. Naime, EU je upravo ESG stavila u funkciju podizanja održivosti poslovnih subjekata, uz zahtjevan i sveobuhvatan set kriterija i standarda, te obvezu transparentnog izvješćivanja. Zelenim planom predviđeno je i jače usmjeravanje kapitala u održive aktivnosti i projekte, a ESG će pomoći financijskom sektoru u njihovom prepoznavanju.

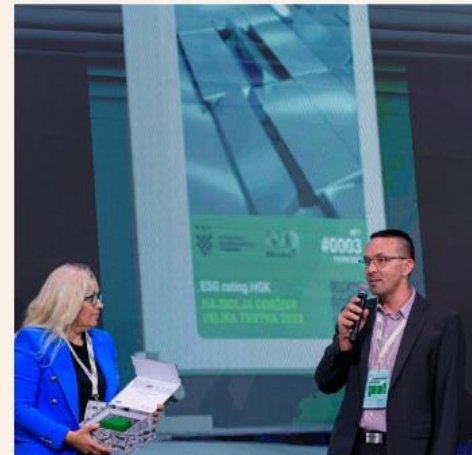
Kako su istaknuli u HGK, uz ključnu benefit privlačenja kapitala i investitora, tvrtke će korištenjem ESG ratinga HGK moći procijeniti svoje ESG performanse i steći uvid u izloženost rizicima. Mogu pratiti svoj napredak i prilagođavati svoju poslovnu strategiju, kao i usporediti svoje poslovanje s drugim tvrtkama u sektoru te povećati konkurentnost.

Tu je dakako i reputacijski faktor. U slučaju odličnih rezultata zaposlenika od svih vanjskih partnera. Kriteriji su usklađeni s regulativom, zahtjevima financijskih institucija i tržišta kapitala te specifičnostima pojedinih industrija. Jedan dio informacija prikuplja se kroz ispunjeni ESG upitnik, a ostatak temeljen javnih podataka, od financijskih do primjerice procjena emisija stakleničkih plinova za pojedinu djelatnost. Prikupljeni pokazatelji se interpretiraju s obzirom na industriju.

LIJEPO PRIZNANJE

Muraplast iz Kotoribe je najbolja održiva velika tvrtka u Hrvatskoj!

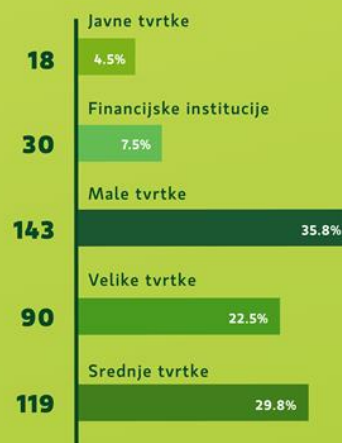
Među dobitnicima AquafilCRO, Muraplast i Schiedel

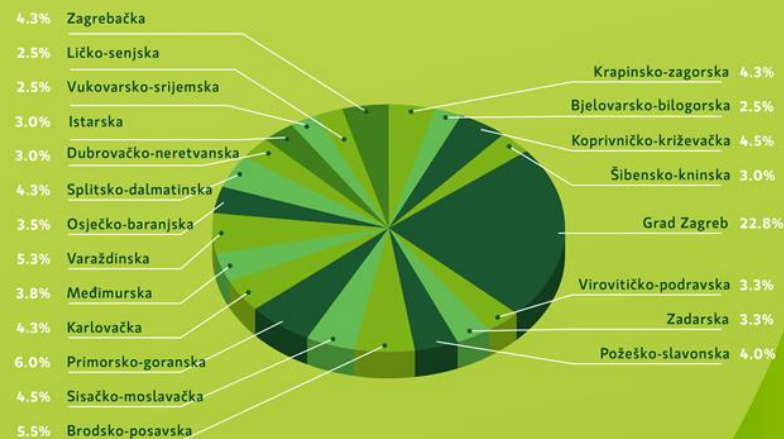
Rezultati ESG ratinga HGK 2023

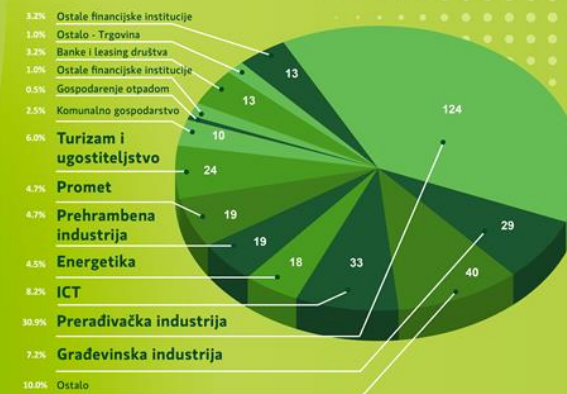
VELIČINA TVRTKI

KATEGORIJA

LOKACIJA

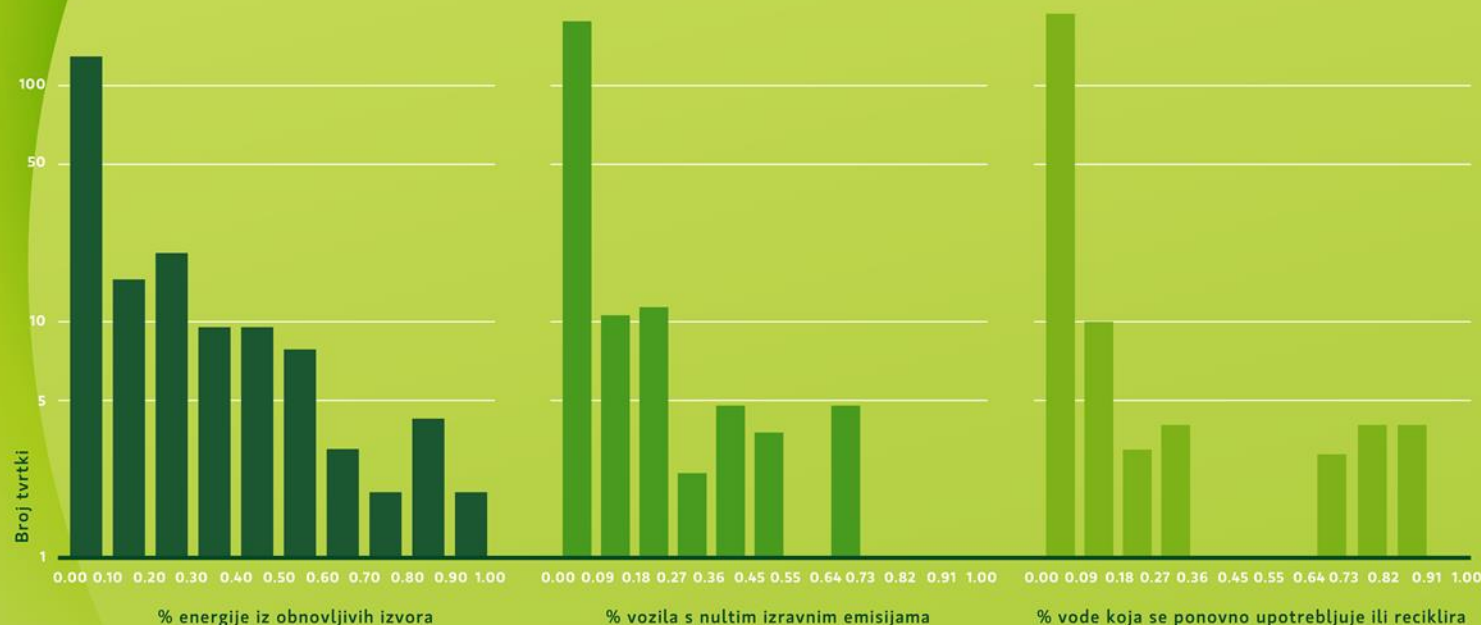

INDUSTRIJA

Rezultati ESG ratinga HGK 2023

Prikaz vrijednosti ulaznih varijabli segmenata ESG poslovanja

1/2

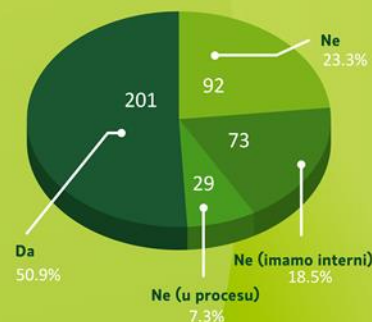

Koliki postotak utrošene energije dolazi iz obnovljivih izvora?

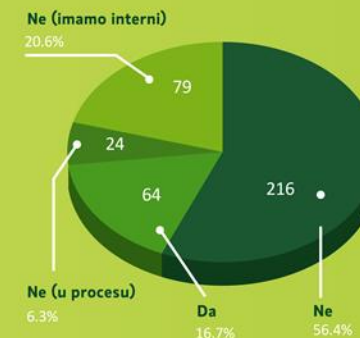
Koliki je udio vozila s nultim izravnim emisijama u vašem voznom parku?

Relativni udio vode koje se ponovno upotrebljava ili reciklira u ukupnoj količini potrošnje vode?

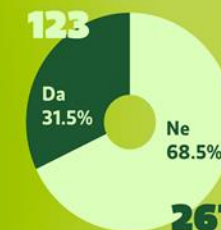
Ima li vaša tvrtka politiku zaštite okoliša?

Imate li implementiran sustav upravljanja energijom - ISO 50001?

Posjedujete li ISO 14001 certifikat?

Mjerite li emisije stakleničkih plinova?

Ulažete li u infrastrukturu i tehnologiju?

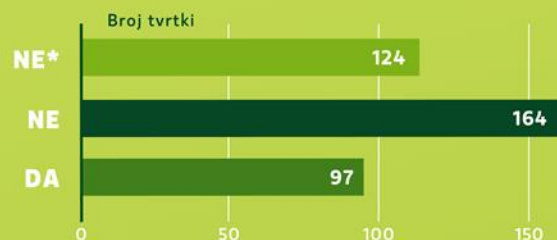
(S ciljem smanjenja korištenja fosilnih goriva)

Rezultati ESG ratinga HGK 2023

Prikaz vrijednosti ulaznih varijabli segmenata ESG poslovanja

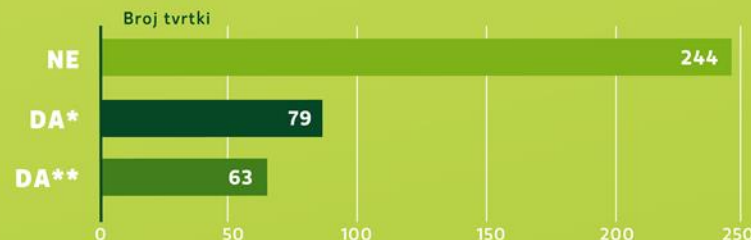
2 / 2

Imate li ESG Strategiju?

* NE - ali smo identificirali područja poslovanja tvrtke koja će se trebati prilagoditi okvirima ESG-a

Imate li u svom dobavljačkom lancu, mehanizme praćenja mogućeg kršenja zakonskih obveza u područjima dječjeg rada, prisilnog rada ili trgovine ljudima?

* DA - navedeni dokumenti su uvjet za odabir dobavljača
** DA - zahtijevamo informacije o navedenom tijekom odabira dobavljača ali nije uvjet

Tražite li od dobavljača informaciju o posjedovanju ISO certifikata koji je relevantan za nabavu roba i usluga (npr. ISO 9001, 14001, 45001)

* DA, dobavljači s certifikatima imaju prednost pri odabiru
** DA, koristimo informaciju kao kvalifikacijski kriterij odabira dobavljača

Jeste li analizirali usklađenost djelatnosti koje obavljate s tehničkim kriterijima usklađenosti prema EU taksonomiji?

Imate li implementiran sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu - ISO 45001?

Jeste li u posljednje dvije godine imali evidentirane propuste zbog nepoštivanja lokalnih propisa o zdravlju i sigurnosti na radnom mjestu i/ili zbog nesreće(a) na radu?

Imaju li članovi visokog managementa uključene ESG ciljeve u sklopu svojih godišnjih ciljeva?

Ima li vaša tvrtka etički kodeks ili politiku poslovnog ponašanja?

Imate li pravilnik kojim propisujete mjere za zaštitu podataka o klijentima s dodatnim mjerama od onih koje zahtijeva zakonska regulativa?

Imate li implementiran sustav upravljanja kvalitetom - ISO 9001?

- HGK je u listopadu 2022. godine pokrenula ESG akademiju – ciklus radionica za edukaciju poslovnih subjekata o okolišnim, društvenim i upravljačkim (ESG) kriterijima
- CILJ: promicanje i implementacija koncepta ESG (Environmental, Social, and Governance) u poslovnom svijetu
- Edukacijska platforma za cjelovitu edukaciju kako bi osnažili tvrtke u ESG procesima – interaktivne radionice, diskusije sa stručnjacima, Q&A
- Održano 14 radionica s 800 polaznika – 3 strateške i 11 sektorskih radionica
- „Tailor-made” radionice za tvrtke
- Novi ciklus ESG akademije – tematski pristup:
 - Izvještavanje o održivom poslovanju prema novim europskim standardima (ESRS)
 - ESG strategija
 - Dobavljački lanac
 - Izvještavanje o održivosti sukladno novoj regulativi u RH

ESG AKADEMIJA HGK

Sektor za industriju i održivi razvoj
Odjel za energetiku, zaštitu okoliša i
komunalno gospodarstvo

+385 1 456 1685

+385 1 456 1641

okolis@hgk.hr

Hvala!

